

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\bar{x} = \frac{5(2) + 7(4) + 5(6) + 3(8)}{5 + 7 + 5 + 3} = \frac{92}{20} = \frac{46}{10} = 4.6$$

تعداد داده‌ها = ۲۰

$$Q_1 = \text{میانۀ ی ۱۰ داده ی اول} = \frac{\text{داده ۵ ام} + \text{داده ۶ ام}}{2} = \frac{2 + 4}{2} = 3$$

$$Q_3 = \text{میانۀ ی ۱۰ داده ی دوم} = \frac{\text{داده ۱۶ ام} + \text{داده ۱۵ ام}}{2} = \frac{6 + 6}{2} = 6$$

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 6 - 3 = 3 \text{ دامنه میان چارکی:}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در نمودار حبابی شعاع دایره‌ها همواره متناسب با جذر مقادیر متغیر سوم می‌باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در حالت کلی زاویه در نمودار دایره‌ای از رابطه $\alpha_i = \frac{f_i}{n} \times 360$ به دست می‌آید، بنابراین:

$$\alpha_1 = \frac{f_1}{n} \times 360 = \frac{110}{720} \times 360 = 55^\circ, f_2 = 180 - 110 = 70$$

$$\alpha_2 = \frac{f_2}{n} \times 360 = \frac{70}{720} \times 360 = 35^\circ \Rightarrow \alpha_1 - \alpha_2 = 55^\circ - 35^\circ = 20^\circ$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$x \text{ متغیر: } \frac{\text{مقدار متغیر}}{\text{مقدار max}} \times 100 = \frac{x}{100} \times 100 = 70 \Rightarrow x = 70$$

$$y \text{ متغیر: } \frac{\text{مقدار متغیر}}{\text{مقدار max}} \times 100 = \frac{y}{50} \times 100 = 30 \Rightarrow 2y = 30 \Rightarrow y = 15$$

$$z \text{ متغیر: } \frac{\text{مقدار متغیر}}{\text{مقدار max}} \times 100 = \frac{z}{80} \times 100 = 25 \Rightarrow 100z = 25 \times 80 \Rightarrow z = \frac{25 \times 80}{100} = \frac{2000}{100} = 20$$

$$\text{میانگین} = \frac{\text{مجموع داده ها}}{\text{تعداد داده ها}} = \frac{70 + 15 + 20}{3} = 35$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با داشتن مجموع فراوانی و درصد هر یک از داده‌ها در نمودار (الف) فراوانی هر یک از داده‌های A و B و C را به دست می‌آوریم.

$$f_A = \frac{40}{100} \times 20 = 8, f_B = \frac{20}{100} \times 20 = 4, f_C = \frac{40}{100} \times 20 = 8$$

$$f_D = 4$$

از روی نمودار (ب) مشخص است که فراوانی داده D با فراوانی داده B برابر است پس:

پس مجموع فراوانی‌ها در نمودار جدید شامل چهار داده A و B و C و D، برابر است با:

$$f_{\text{کل}} = 8 + 4 + 8 + 4 = 24$$

پس زاویه مربوط به داده C در نمودار جدید برابر خواهد بود با:

$$\alpha_C = \frac{f_C}{f_{\text{کل}}} \times 360 = \frac{8}{24} \times 360 = \frac{360}{3} = 120^\circ$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ابتدا فرض می‌کنیم تعداد متغیرهای اولیه n باشد، در این صورت زاویه اولیه بین شعاع‌ها برابر است

$$\alpha_1 = \frac{360^\circ}{n} \quad \text{با:}$$

با اضافه کردن ۵ متغیر دیگر، زاویه بین شعاع‌ها $\alpha_2 = \frac{360^\circ}{n+5}$ خواهد شد.

$$\alpha_2 = \frac{3}{4} \alpha_1 \Rightarrow \frac{360^\circ}{n+5} = \frac{3}{4} \times \frac{360^\circ}{n} \Rightarrow \frac{1}{n+5} = \frac{3}{4n} \Rightarrow 4n = 3n + 15 \Rightarrow n = 15$$

$$\alpha_1 = \frac{360^\circ}{15} = 24 \quad \text{پس زاویه بین متغیرها در حالت اول برابر است با:}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ابتدا نمره هر درس را با توجه به بیشینه ۲۰ حساب می‌کنیم.

$$\frac{80}{100} = \frac{x}{20} \Rightarrow x = 16 \quad \text{نمره جغرافیا}$$

$$\frac{100}{100} = \frac{y}{20} \Rightarrow y = 20 \quad \text{نمره ادبیات}$$

$$\frac{90}{100} = \frac{z}{20} \Rightarrow z = 18 \quad \text{نمره تاریخ}$$

$$\frac{70}{100} = \frac{t}{20} \Rightarrow t = 14 \quad \text{نمره ریاضی}$$

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{16 + 20 + 18 + 14}{4} = \frac{68}{4} = 17 \Rightarrow \sigma^2 = \frac{(16-17)^2 + (20-17)^2 + (18-17)^2 + (14-17)^2}{4} \\ = \frac{1 + 9 + 1 + 9}{4} = 5$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\bar{x} = \frac{1(10) + 3(20) + 2(30) + 1(40) + 5(50)}{1 + 3 + 2 + 1 + 5} = \frac{10 + 60 + 60 + 40 + 250}{12}$$

$$\bar{x} = \frac{420}{12} = \frac{70}{2} = 35$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\frac{\text{مقدار یک متغیر}}{\text{بیشینه متغیر}} = \frac{90}{100} \Rightarrow \frac{1/44}{x} = \frac{9}{10} \Rightarrow 9x = 14/4 \Rightarrow x = \frac{14/4}{9} = 1/6$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$175 + 35 + 15 + \alpha_2 = 360 \Rightarrow \alpha_2 = 135$$

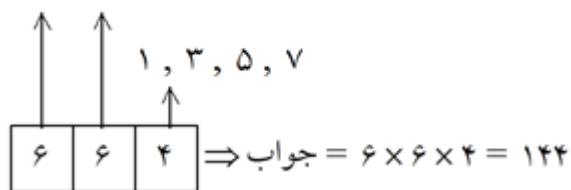
$$\Rightarrow \frac{135}{360} \times 100 = \%37.5$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

حل این سؤال نیاز به هیچ فرمول خاصی ندارد و فقط با مفهوم جایگشت به جواب می‌رسیم. الان ۵ دختر و پسر می‌خواهند در یک صف قرار گیرند و عکس یادگاری بگیرند که این عمل به $120 = 5!$ حالت مختلف انجام‌پذیر است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. یکان فقط می‌توان رقم فرد باشد یعنی باید ۱ یا ۳ یا ۵ یا ۷ باشد. ولی بقیه خانه‌ها محدودیتی ندارند چون تکرار ارقام مجاز است:

۱, ۳, ۴, ۵, ۶, ۷

$$۱۴ - ۹ = ۵$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دامنه تغییرات برابر است با اختلاف بیشترین و کمترین داده:

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. احتمال باریدن باران را با $P(A)$ و احتمال نباریدن باران را با $P(A')$ نشان می‌دهیم.

$$P(A) + P(A') = ۱ \xrightarrow{P(A)=3P(A')} 3P(A') + P(A') = ۱$$

$$\Rightarrow 4P(A') = ۱ \Rightarrow P(A') = \frac{۱}{4} \Rightarrow P(A) = \frac{3}{4}$$

$$P(A) - P(A') = \frac{3}{4} - \frac{1}{4} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به صورت سؤال در جایگاه یکان فقط ۲ انتخاب داریم: $\{1, 7\}$

صفر هم در صدگان نمی‌تواند قرار بگیرد. پس داریم:

$$(4) \times (4) \times (2) = 32$$

به غیر از صفر
و رقم یکان
۷ یا ۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به جملات ۱, ۵, ۹, ۱۳, ۰۰۰ که فاصله آن‌ها ۴ واحد است، می‌توان جمله عمومی را به صورت

$$a_n = 4n - 3 \text{ نوشت.}$$

$$\text{بنابراین: } a_n = 4n - 3 \rightarrow \text{جمله } n \text{ ام}$$

$$a_{n+1} = 4(n+1) - 3 = 4n + 1 \rightarrow \text{جمله } n+1 \text{ ام}$$

$$\text{در نتیجه: } a_n + a_{n+1} = 4n - 3 + 4n + 1 = 8n - 2 = \text{مجموع جملات } n \text{ ام و } n+1 \text{ ام}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. می‌دانیم فضای نمونه‌ای پرتاب یک تاس ۶ عضو دارد.

برای آن که احتمال وقوع پیشامدی $\frac{1}{3}$ باشد، آن پیشامد باید دارای ۳ عضو باشد، لذا کافی است ۳ عضو از بین ۶ عضو فضای

نمونه‌ای انتخاب کنیم:

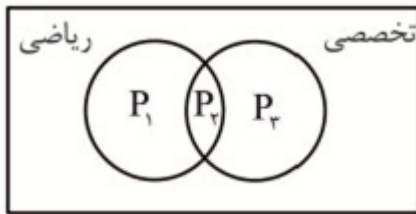
$$\binom{6}{3} = \frac{6!}{3!3!} = \frac{6 \times 5 \times 4 \times 3!}{6 \times 3!} = 20$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برای رأی دادن هر دانش‌آموز سه حالت وجود دارد: رأی دادن به نفر اول، نفر دوم یا هیچ‌کدام پس تعداد

حالات کل برابر است با:

$$\underbrace{3 \times 3 \times 3 \times 3 \times \dots \times 3}_{18 \text{ تا}} = 3^{18}$$

(چون ۲ نفر از ۲۰ نفر حق رأی نداشتند.)

$$P_1 = 10\%$$

$$P_1 + P_2 + P_3 = 1 - 30\% = 70\%$$

$$P_2 + P_3 = 70\% - 10\% = 60\% = \text{پیشامد خواسته شده}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. رقم صد هزارگان می بایست ۵ یا ۷ باشد: ۲۰

□ □ □ □ □ □

$$2 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 2 = 96$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. حروف اصلی — دق و — ش ق نمی توانند اساس قافیه قرار بگیرند. تشریح سایر گزینه ها: ۲۱

گزینه ی «۱»: «ه» در مصراع نخست الحاقی و در مصراع دوم از اجزای کلمه است که این می تواند اساس قافیه باشد. گزینه های «۳» و «۴»: اختلاف در مصوت کوتاه است که با آمدن الحاقی عیب رفع شده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۲۲

قافیه ی اول: «عالم» و «قلم» / قافیه ی دوم «آفریدن» و «کشیدن». سایر ابیات فقط یک قافیه دارند، چرا که واژه های پیش از قافیه نمی توانند قافیه شوند. باید بدانید که اگر حرف روی یک بار متحرک و یک بار ساکن باشد، قافیه غلط می شود. مثال: «عالم» و «هم» قافیه نمی شود یا مثلاً «کوی» و «موی» قافیه نمی شود. هم چنین «گرانی» و «این» نیز قافیه نمی شوند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۲۳

- (۱) کلمات قافیه: مویی و رویی / حرف اصلی: و (قاعده ۱)
- (۲) کلمات قافیه: آشکارایی و جایی / حرف اصلی: الف (قاعده ۱)
- (۳) کلمات قافیه: راهی و آهی / حرف اصلی: اه (قاعده ۲)
- (۴) کلمات قافیه: میماید و پای / حرف اصلی: الف (قاعده ۱)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر آثار دینی زردشتی است. حتی رساله های کوچکی که معمولاً ۲۴

آنها را در زمره آثار غیردینی به شمار می آورند، مانند «یادگار زریران» نیز رنگ دینی دارند. آثار ادبی منشور و منظوم این زبان، از میان رفته است، ولی ترجمه عربی و فارسی بعضی از آنها مانند «کلیله و دمنه» و «هزار و یک شب» در دست است که آنها هم دچار تغییرات فراوان شده اند؛ در واقع باید گفت آثار ادبی پهلوی به سبب اهمیتی که سنت شفاهی در ایران پیش از اسلام داشته، غالباً به کتابت در نیامده بود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قافیه نادرست است و وزن بیت «مستفعل مفعولن» می باشد. ۲۵

کلمات قافیه در بیت چهارم «نه» و «گدایانه» است که طبق قاعده های ۱ یا ۲ قرار نمی گیرند، بنابراین قافیه نادرست است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه ها: ۲۶

- (۱) موازنه دارد.
- (۲) سجع میان کلمات: «بدن، سخن، خویشتن» برقرار است.
- (۳) آرایه تکرار میان کلمات: «گرفتار - خوار» برقرار است.
- (۴) «عالم» مجاز از اهل عالم و مردم است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. همان گونه که می‌دانیم، به کلمات هموزن و هماهنگ (کمال - جمال) یا هموزن (قرار - وجود) در آخر جمله‌ها یا عبارت‌های منشور سجع گویند. سجع متوازی (کمال - جمال) هموزن‌اند و هماهنگ. سجع متوازن (هموزن‌اند = قرار - وجود = دو هجا دارند: کوتاه + کشیده)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی ویژگی‌های هر گزینه:

(۱) نادرست است و اصلاح آن عبارت است از:

«کاهش سادگی و روانی کلام و حرکت به سوی دشواری متن» از ویژگی‌های زبانی شعر این قرن‌ها است.

(۲) از ویژگی‌های ادبی شعر این دوره است.

۳ و ۴ از ویژگی‌های عمده‌ی نثر این دوره هستند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «کلیله و دمنه» از آثار منشور اواسط نیمه‌ی اول قرن ششم و دارای نثر فنی است. در متن ارائه‌شده استفاده از سجع بین جفت کلمات بود/ نمود * بترسید/ اندیشید * باز گردم/ گیرم/ روم * آویزد/ فرود آید، مشهود است. متن فاقد ویژگی‌های دیگر است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دو مورد نادرست عبارت‌اند از:

(د) غلبه روح شادی و نشاط و خوش‌باشی — مربوط به قلمرو فکری شعر در سبک خراسانی است.

(و) فاصله گرفتن از غزل — فاصله گرفتن غزل از عشق زمینی در قلمرو فکری شعر سده‌های پنجم و ششم است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اصلاح گزینه‌های نادرست:

(۲) عربی‌نویسی — فارسی‌نویسی

(۳) نثر موزون — نثر فنی

(۴) از رواج افتاد — رواج یافت

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. واژه‌های مناسب برای تکمیل متن به‌ترتیب این‌گونه هستند:

کمال و گسترش - بلوغ - پختگی و کمال - علمی - ساده

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

ردیف: می‌کنی / واژگان قافیه: جا و دل‌ها / حرف اصلی: مصوّت بلند «ا» / حروف الحاقی: ___ / قاعده: (۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ردیف: ___ / واژگان قافیه: خانه و بیگانه / حروف اصلی: «ان» / حروف الحاقی: «ه» / قاعده: (۲)

(۳) ردیف: ___ / واژگان قافیه: خاکی و دردناکی / حروف اصلی: «اک» / حروف الحاقی: «ی» / قاعده: (۲)

نکته: «ی» و «ه» / «ه» اگر مصوّت باشند و در پایان واژه‌ی قافیه بیایند، از حروف الحاقی‌اند. مثلاً «ه» در کلماتی مانند، ترانه و خانه و «ی» در کلماتی مانند، علی و ولی.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ضمیر متصل «م» حرف الحاقی در واژه‌های قافیه است سایر گزینه‌ها در قافیه‌هایشان اصلاً حروف

الحاقی یافت نمی‌شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۲ قاعده‌ی قافیه، قاعده‌ی «یک» است و در دیگر گزینه‌ها قاعده‌ی قافیه، قاعده‌ی «دو» است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۳۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. این بیت دارای چهار حذف همزه است: ۱- من از، ۲- از این، ۳- درآمد، ۴- سر است
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: دو حذف همزه: ۱- دار آب، ۲- قیمت اندازد

گزینه‌ی «۲»: سه حذف همزه: ۱- درآرد، ۲- درآرد، ۳- کمان ابرو

گزینه‌ی «۴»: دو حذف همزه: ۱- بس است، ۲- است این

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این ابیات که در قالب قطعه سروده شده‌اند، اختیار شاعری «تغییر کمیت مصوت‌ها» دیده نمی‌شود.
بقیه موارد درست هستند. ۳۹

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در این گزینه لف و نشر از نوع «مرتب» است: شب (لف ۱)، روز (لف ۲) / ماه (نشر ۱)، خورشید (نشر ۲). بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تناقض: این که شاعر از ویرانی عشق آباد باشد.

(۲) تلمیح: اشاره به داستان شیرین و فرهاد

(۳) تضمین: استفاده از بیت سعدی در غزل حافظ

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۴۱

الف) تلمیح به ماجرای حضرت یوسف (ع) و حضرت یعقوب (ع) و هم‌چنین به ماجرای شیرین و فرهاد

ب) در جمله‌ی «گردن تسلیم می‌ریزد دم (خون) شمشیر را» صائب تصویری غیرواقعی ترسیم می‌کند که در آن «گردن»، خون «شمشیر» را می‌ریزد!

ج) در ترکیب «نخل کهنسال» تشخیص دیده نمی‌شود، چرا که کهن‌سالی وصفی مختص انسان نیست و به پدیده‌های مختلف نسبت داده می‌شود.

د) «گرم» و «سرد» تضاد دارند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۴۲

(۱) تناقض ندارد. بین واژگان (زلف و رخسار) تناسب دارد.

(۲) لف و نشر:

لف‌ها	نشرها
مهر	آن را بین
کین	این را ستر
بخل	آن را گزای
جود	این را گزین

تضاد: مهر و کین/ بخل و جود

(۳) تلمیح به داستان حضرت سلیمان و افتادن انگشتر ایشان به دست اهریمن دارد - تشخیص: ای دل

(۴) پارادوکس: هم درد و هم درمانی/ هم زهر و هم تریاقی - موازنه: واژگان دو مصراع دو به دو سجع متوازن دارند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها: ۴۳

- (۱) لَفّ و نشر نامرتّب (خانه، خراب = لَفّ ۱ و نشر ۱ / جان، مست = لَفّ ۲ و نشر ۲)
(۲) لَفّ و نشر مرتّب (دست، تیغ = لَفّ ۱ و ۲ / افزونی، نقصان = نشر ۱ و ۲) / (مهر، کین = لَفّ ۱ و ۲ / آسانی، دشواری = نشر ۱ و ۲)
(۳) لَفّ و نشر مرتّب (جام، مینا = لَفّ ۱ و ۲ / گویا، خموش = نشر ۱ و ۲)
(۴) لَفّ و نشر مرتّب (آتش دل، آب چشم = لَفّ ۱ و ۲ / دوزخ، دریا = نشر ۱ و ۲)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «سلسله» استعاره از موی یار / پارادوکس: سرمایه دیوانگی (یکی از معانی سرمایه، قدرت فکری است).
تشریح سایر گزینه‌ها: ۴۴

- گزینه ۱: فاقد استعاره («شاهد» را نمی‌توان استعاره گرفت) / شاهد هر جایی، چهره‌اش را به کسی نشان نداده: پارادوکس
گزینه ۲: فاقد استعاره / «صورت که در آن معنا باشد» را شاید بتوان دارای پارادوکس دانست.
گزینه ۴: «آب حرام» استعاره از شراب / فاقد پارادوکس

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. لَفّ و نشر مشوّش: مرغ (لَفّ ۱)، ماهی (لَفّ ۲) / دریا (نشر ۲)، مرغزار (نشر ۱)
بررسی سایر گزینه‌ها: ۴۵

- (۱) لَفّ و نشر مرتّب: چشم (لَفّ ۱)، ابرو (لَفّ ۲) / تیر (نشر ۱)، کمان (نشر ۲)
(۳) لَفّ و نشر مرتّب: لب (لَفّ ۱)، چشم (لَفّ ۲) / پسته (نشر ۱)، بادام (نشر ۲)
(۴) لَفّ و نشر مرتّب: زلف (لَفّ ۱)، خال (لَفّ ۲) / دام (نشر ۱)، دانه (نشر ۲)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۴۶
«چاه طبیعت» اضافی تشبیهی است. / «چاه - ماه» تضاد دارند. به داستان ماه نخشب تلمیح دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۴۷

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۴۸

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. رباعی بیانگر «نامردی روزگار و ناپایداری بزرگان» است. ولی بیت گزینه ۴ بیانگر «سختی راه عشق» است.

تعطیع هجایی رباعی به شکل زیر است:

ای	چَر	خ	فَ	لَک	خ	را	بی	یز	کی	نِ	یِ	توست
-	-	U	U	-	U	-	f	-	-	U	U	توست
بی	دا	دِ	گ	ری	شی	وِ	یِ	دی	ری	نِ	یِ	توست
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	توست
ای	خا	ک	ا	گر	سی	نِ	یِ	ت	بش	کا		فند
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-		توست
بس	گو	هَ	رِ	قی	م	تی	ک	در	سی	نِ	یِ	توست
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	توست
مستفعل			فاعلات			مستفعل (مفعولن)			فع			

گزینه‌های ۲ و ۳: در مصراع اول هجای هشتم کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند (خرابی از) و حذف همزه وجود دارد / در مصراع سوم، هجای نهم، بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه (ضمیر تو) وجود دارد.

چون قالب رباعی با ۲ هجای بلند شروع می‌شود یعنی با رکن (مستفعل)، به همین دلیل برش هجایی دوم دارد (مفعول مفاعله مفاعیل فعل) است.

گزینه ۱ منادای غیرانسان داریم (ای چرخ فلک و ای خاک) تشخیص است و استعاره مکنیه است. / سینه: مجاز از دل است. / چرخ فلک: استعاره از روزگار است. / گوهر قیمتی: استعاره از بزرگان است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تشبیه: (جبین (پیشانی)، مثل مه، زلف مثل شب، رخسار مثل گل و لب مثل می).

لف و نشر: (تشبیه‌های بالا لَف و نشراند: لَف و نشر مرتب)

تضاد: (روشن و تیره)

مراعات نظیر: (جبین، زلف، رخسار و لب)

گزینه ۳: بیت تشبیه دارد (لعل لب تو) - لَف و نشر دارد - چشم و لب (لَف)، بادام و شکر (نشر) که لَف و نشر مرتب است - مراعات نظیر هم دارد ولی تضاد ندارد!

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. جدول کامل شده:

شیوه حکومت	بر اساس فضیلت	بر اساس خواست و میل افراد
تعداد حاکمان		
فرد	مونارشی	(تیرانی) استبدادی
اقلیت	آریستوکراسی	الیگارشی
اکثریت	پولییتی	دموکراسی

۵۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هدف اسلام تأسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن است. لازمه تحقق این هدف، داشتن جمعیت مناسب است. بنابراین اگر اولاً فرهنگ و معنایی که با افزایش جمعیت، بسط می‌یابد فرهنگ حق باشد، نه فرهنگ باطل، ثانیاً افراد و اعضای این فرهنگ نیز حاملان و عاملان معانی حق باشند، افزایش جمعیت ضروری است.

۵۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

الف) چرا که جمعیت هر جامعه، بخشی از هویت آن محسوب می‌شود.
ب) جمعیت و اقتصاد از عینی‌ترین ابعاد هویت جامعه محسوب می‌شوند.
ج) هر چه حاملان و عاملان یک فرهنگ و معانی آن بیشتر باشند، آن فرهنگ بسط بیشتری می‌یابد.

۵۴

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان پیدا کند، سیاست پدید می‌آید. (درست)
- در آموزه‌های اسلامی هنگامی که عبادات بُعد سیاسی وسیع‌تری پیدا می‌کنند، ارزش بیشتری می‌یابد. (نادرست)
- اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت آن است. (درست)
- کنش‌های اقتصادی ما، بخشی از کنش‌های انسانی‌اند. (نادرست)

۵۵

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

آن دسته از فعالیت‌های روزمره که برای تهیه و تولید وسایل ضروری زندگی و رفع نیازهای مادی و معیشتی خود و دیگران انجام می‌دهیم، کنش اقتصادی نام دارد.

۵۶

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی عبارات نادرست:

عبارت سوم: تعارض فرهنگی، گاهی ناشی از علل درونی است و به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی بازمی‌گردد.
عبارت چهارم: قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یک‌دیگر گشوده‌اند و مرز آن‌ها براساس عمل مردم تغییر می‌کند.
عبارت پنجم: در جهان متجدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله‌ی علوم تجربی تعقیب می‌کنند، به شدت رواج می‌یابند.

۵۷

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یک‌دیگر گشوده‌اند و مرز آن‌ها براساس عمل (نه نگرش) مردم تغییر می‌کند.

اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت (نه اقتصاد) آن است.

به دیدگاه پایبند به اندیشه‌های سیاسی (نه اقتصادی) مارکس، مارکسیسم می‌گویند.

۵۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. رویکرد تفسیری در تقابل با رویکرد تبیینی بر این باور است که کنشگران بر اساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند.

فعالیت و خلاقیت کنشگران، موجب پیدایش معانی گوناگون و در نتیجه آن، پدید آمدن خرده‌فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف، درون هر جهان اجتماعی می‌شود.

قوم‌نگاری، نوعی پژوهش کیفی بر اساس مشاهده مشارکتی است که در آن محقق به دنبال پرده برداشتن از معناهایی است که در کنش‌ها نهفته‌اند.

فهم هر کنش مستلزم دسترسی به معنای ذهنی و معنای فرهنگی نهفته در آن است.

۵۹

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. روش رویکرد تفسیری، تفسیر (نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها) می‌باشد و موضوع این رویکرد، کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها است.

اگر محققی بخواهد تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص مانند یک فرد، یک نهاد اجتماعی یا یک فرهنگ را مطالعه کند و عمق پنهان و منحصر به فرد بودن آن را نشان دهد، از روش مطالعه موردی استفاده می‌کند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۶۰

با انکار ارزش‌های عاطفی (سقوط ارزش‌ها)، انسان‌ها دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند و فراگیر شدن فجایع انسانی و زیست‌محیطی در نتیجه پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب، نتیجه همین سقوط ارزش‌هاست. افول معانی: گرایش افراطی افراد به بازی‌های رایانه‌ای و اینترنت، صرفاً به عوامل قابل مشاهده بستگی ندارد. افول معانی: برای فهم انگیزه جوانان و نوجوانان نمی‌توان از روش‌های تجربی استفاده کرد، بلکه باید همدلانه با جوانان همراه شد تا مسائل زندگی و آرزوهای آنان را فهمید. تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی، موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در عرصه‌های هنر و اندیشه می‌شود که نتیجه رکود اراده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تنوع و تکثر معانی، موجب پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معانی آنها می‌شود. اگر اعضای جهان اجتماعی مهبوت و مقهور جهان اجتماعی دیگر شوند و در نتیجه، حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهند، دچار خودباختگی فرهنگی می‌شوند؛ در آن صورت عناصر فرهنگی دیگر را بدون تحقیق و گزینش و به صورت تقلیدی فرا می‌گیرند. امروزه، جهانی شدن و توسعه ارتباطات، از سوی زمینه‌ی شکل‌گیری جهانی بدون مرز را فراهم کرده است که در آن، در هم آمیختن فرهنگ‌ها موجب می‌شود که فرهنگ‌ها دیگر کاملاً خالص و ثابت نباشند و هویت‌ها به شدت دستخوش تغییر شوند. جهان اجتماعی که متناسب با نیازهای معنوی و روحی افراد عمل نکند به پرسش‌های آن‌ها درباره معنای زندگی و مرگ پاسخ ندهد، از این پرسش‌ها غفلت کند یا به پوچ‌انگاری برسد؛ نشاط زندگی را از دست می‌دهد و با انواع مختلف آسیب‌ها مانند یأس، ناامیدی و خودکشی افراد روبه‌رو می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نظم اجتماعی و خلاقیت دو بال موفقیت انسان‌ها هستند. به دلیل اخلاق‌گریزی، پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب در حوزه‌ی صنعت و فضا به فراگیرتر و عمیق‌تر شدن فجایع انسانی و زیست‌محیطی منجر شده است. ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی، ساختار اجتماعی نامیده می‌شود. برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما، نشان‌دهنده‌ی تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده است که از مصادیق سقوط ارزش‌ها می‌باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۶۳
قسمت اول: جامعه‌شناسی تبیینی با تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرد. قسمت دوم: ماکس وبر از سلطه‌ی چنین نظامی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد، به قفس آهنین تعبیر می‌کند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۶۴
- فعالیت معناداری که با توجه به دیگری انجام می‌شود — کنش اجتماعی
- سلطه‌ی نظامی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد — قفس آهنین
- بر آن‌چه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند — رویکرد تبیینی
- به معنای نگاه کردن به مسائل جوانان و نوجوانان از منظر خودشان است — همراهی همدلانه

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مشکلات و مسائل اجتماعی، بیرون از دایره‌ی نفوذ و تأثیر ما نیستند و این‌گونه نیست که فقط افراد خاصی، مثل مسئولان و مدیران بتوانند بر آن تأثیر بگذارند.

تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق و آگاهی و معنا در زندگی اجتماعی می‌انجامد. نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا، مطالعه می‌کنند. این جامعه‌شناسان، ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند ولی آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند. همین نگاه مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری هموار ساخت.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هنگام بروز ناهماهنگی شناختی فرد دو کار انجام می‌دهد:

- ۱- رفتار خود را تغییر می‌دهد.

- ۲- نگرش یا باور یا شناخت خود را تغییر می‌دهد.

در اینجا رفتار همان سیگار کشیدن است و شناخت اولیه این است که سیگار باعث سرطان ریه می‌شود. شخص برای رفع ناهماهنگی شناخت خود را تغییر داده و می‌گوید سیگار با سرطان ریه ارتباطی ندارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عوامل فردی همچون احساس ناتوانی، ناامیدی، بی‌ارزشی و عوامل بیرونی همچون تحقیر دیگران، عدم حمایت اجتماعی و ... باعث شکل‌گیری باورهای غلط می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هدف محمد و علی با هم فرق دارد؛ پس جهت انگیزه آنها مثل هم نیست. از نظر شدت، تلاش و کوشش محمد بیشتر است و انرژی بیشتری برای رسیدن به هدف صرف می‌کند پس شدت انگیزه آنها هم متفاوت است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

- گزینه ۱: این عبارت طبق منطق و متن کتاب درسی نادرست است.
- گزینه ۲: افراد میانه پیوستار سبک زندگی سالمی ندارد.
- گزینه ۳: کلمات چپ و راست باید جابه‌جا شوند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از دست دادن تمرکز، حواس‌پرتی و مشکل در حافظه جزو علائم شناختی فشار روانی محسوب می‌شوند. پاره کردن جزوات درسی جزء علائم رفتاری فشار روانی است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در روان‌شناسی سلامت، متغیرهای روان‌شناختی در دو نقش بررسی می‌شوند:

- ۱- عامل ایجاد بیماری‌های جسمانی مثل ابتلا به سردردهای میگرنی به علت ترس از دست دادن دوست خود
- ۲- پیامدهای بیماری‌های جسمانی مثل پرخاشگری در اثر ضعف شنوایی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

- ۱: مزایا و پول، انگیزه بیرونی است.
- ۲: علی به شغل مدیریت فروش علاقه ندارد.
- ۳: علی از شغل مدیریت فروش لذت نمی‌برد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وضعیت مریم همانند مثال‌های کتاب (امید و خانم عسکری) نشان می‌دهد بین سلامت جسمانی و ویژگی‌های روان‌شناختی ارتباط متقابل و تنگاتنگی وجود دارد. در این مثال متغیرهای روان‌شناختی (بدخلقی، پرخاشگری و ...) پیامد مشکلات جسمانی محسوب می‌شود، نه عامل ایجاد آن. (رد گزینه ۴)

- ۷۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر بین کار خود و پیامدهای آن رابطه‌ای نبینیم، دست از کار می‌کشیم، یعنی یاد می‌گیریم که نتایج به دست آمده ارتباطی با کار ما ندارند و مستقل از عمل ما هستند. در این حالت به درماندگی آموخته شده می‌رسیم.
- ۷۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فشار روانی مثبت باعث ارتقای واکنش‌های رفتاری و پردازش‌های شناختی می‌شود.
- ۷۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. افراد در مقابله‌های سازگارانه، موقعیت را به خوبی می‌سنجند، از راهنمایی و حمایت دیگران استفاده می‌کنند و به روش‌های انتخاب شده حل مسئله فکر می‌کنند.
- ۷۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
گزینه‌ی ۲: حالتی-از درماندگی-و ناامیدی-و در نتیجه شکست و ناکامی شکل گرفته است.
- ۷۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. شناخت ما هم‌چون نظام قاعده‌مندی است که بین عناصر آن پیوندهای بسیاری برقرار است و این پیوندها تمایل زیادی به هماهنگ بودن دارند.
- ۷۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نگرش‌ها در شکل‌دهی به رفتار انسان، به دو صورت مثبت و منفی عمل می‌کنند.
- ۸۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی موارد نادرست:
در فشار روانی مثبت انگیزش و تلاش فرد برای رسیدن به هدف‌ها افزایش یافته و فرد با موفقیت به چالش برخاسته و هنگام رسیدن به هدف فشار روانی‌اش از بین می‌رود.
- ۸۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «الأباء و الأمهات: جمع هستند» (ردّ گزینه‌های ۱ و ۴)
«يُحِبُّ: مضارع به معنی: دوست می‌دارند» (ردّ گزینه ۲)
«أحسن: قبل از اسم، صفت عالی است به معنی بهترین» (ردّ گزینه‌های ۱ و ۴)
در گزینه ۲ «هُمْ» در «وَلَدَهُمْ» ترجمه نشده است.
- ۸۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «مَعْلَمُ التَّربَوِّیِّ: یک ترکیب اضافی وصفی است، به معنی: معلم پرورشی ما» (ردّ گزینه‌های ۱ و ۴)
«يَعْمُرُ به: عمر می‌کند، ماندگار می‌شود» (ردّ گزینه‌های ۲ و ۴)
«فُنُون: جمع است» (ردّ گزینه ۴)
- ۸۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
نکته: اگر اسم بعد از اسم اشاره «ال» داشته باشد، اسم اشاره و اسم «ال» دار بعد از آن در حکم یک ترکیب‌اند و اسم اشاره به صورت مفرد ترجمه شود.
هؤلاء الرّاکبون: این سواران، سوارکاران / الفلاة: بیابان / يهيمون: تشنه و سرگردان می‌شوند / رمالها: ریگ‌های آن، شن‌های آن / السّائرين: روندگان / تحرق: می‌سوزاند. خطاهای سایر گزینه‌ها:
۱) این‌ها سوارانی‌اند که (اولاً «هؤلاء الرّاکبون» مبتدا و خبر نیستند بلکه یک گروه اسمی هستند — این سوارکاران، ثانیاً «که» اضافی است) - بیابان‌هایی («الفلاة» مفرد است نه جمع) - سرگردان هستند («يهيمون» نباید به شکل اسم و اسنادی ترجمه شود — تشنه و سرگردان می‌شوند) - کسانی را که ... راه می‌روند («السائرين» نباید به شکل جمله ترجمه شود) - گرما («شده» ترجمه نشده است).
۳) تشنه و سرگردان شده‌اند («يهيمون» مضارع است) - ریگ‌ها (ضمیر «ها» در «رمالها» ترجمه نشده است) - گرمای زیاد («شده الحر» ترکیب اضافی است نه وصفی — شدت گرما) - می‌سوزاند («تحرق» مضارع است)
۴) این‌ها سوارکارانی ... هستند (مانند ۱ - سرگردان «يهيمون» فعل است نه اسم) - آن‌که ... راه می‌رود.

۸۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در متن سخنی از تنبلی و تلاش نکردن نیامده است.

۸۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فقط برپایی نماز، نشانه صبر انسان با ایمان نیست.

۸۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. صبر کردن در برابر آنچه به انسان رسیده است، آن نشانه کارهای مهم است.

۸۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ردّ سایر گزینه‌ها:

(۱) «لَا يَحِبُّ»: فعل متعدی و فاعلش ضمیر مستتر «هو» است.

(۲) «أَغْضَضَ»: فعل امر و مبنی است نه معرب

(۴) اسم مکان با «م» شروع می‌شود و «مُنْكَر» اسم مفعول است.

۸۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در این گزینه الف می‌گوید: ارزان‌تر از این می‌خواهم و ب پاسخ می‌دهد: جنس‌های لباس‌ها فرق می‌کند.

۸۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

(۱) «سُيَّاح» جمع مکسر کلمه سائح و اسم فاعل است.

«أُخْرَى»؛ اسم تفضیل مؤنث است. (آخر، أُخْرَى)

(۲) «عَلَّام» اسم مبالغه / «أَضْمِرُ»: فعل أمر مخاطب (پنهان کن)

(۳) «أَعْلَى» اسم تفضیل / «أَمَّارَةٌ»؛ اسم مبالغه

(۴) «نُقَاد» جمع مکسر ناقد و اسم فاعل است. / «خَيْرٌ» چون بعدش «مِنْ» آمده حتماً اسم تفضیل محسوب می‌شود.

۹۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ترجمه گزینه ۴: از آب‌انبارها درباره سوارانی که در بیابان‌ها تشنه می‌مانند بپرس! یعنی: سواران تشنه

مانده در صحرا قدر آب راکد مانده در آب انبار آن را می‌دانند.

ترجمه جمله مقابل گزینه ۴: همانا سواران تشنه قدر و ارزش آب‌انبارها را در صحراها نمی‌دانند.

۹۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

(۴) «الذَّنْبُ»: به معنای گناه است، «الذَّنْبُ» صحیح است. «يَحْرَكُ» فعل معلوم است که به غلط مجهول شده است. «حرکت می‌دهد»

پس «يَحْرَكُ» درست می‌باشد.

۹۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. يُعَادِل «المضارع الإخباري» — يُعَادِل «المضارع التزامي» («يقاتل» چون بعد از حرف ناصبه «أن»

آمده، معادل «مضارع التزامی» زبان فارسی است.)

۹۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفعوله «وَحْدَةً» — فاعله «وَحْدَةً» [«انْهَدَمَتْ» فعل ماضی از باب «انْفَعَال» و فعلی «لازم» است، لذا

«وَحْدَةً» فاعل آن است، نه مفعول.]

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بیت عربی در گزینه ی «۳» می گوید: «داروی تو در وجود توست و تو نمی بینی/ و درد تو از توست و احساس نمی کنی»، مفهوم بیت این است که همه ی دردها و داروها در وجود خود انسان است، در حالی که بیت فارسی مقابل آن می گوید داروی درد انسان، در وجود یار است. تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱»: ترجمه ی بیت عربی: دانش را به دست آور و جایگزینی برایش طلب نکن/ مردم مُرده اند و اهل دانش، زنده اند (اهمیت علم و دانش).

گزینه ی «۲»: ترجمه ی بیت عربی: ارزش هر آد می به چیزی است که آن را به خوبی انجام می دهد/ و انسان ها براساس کارها (یشان) نام هایی دارند (اهمیت نیکی کردن).

گزینه ی «۴»: ترجمه ی بیت عربی: آیا گمان می کنی که پیکر کوچکی هستی/ در حالی که جهان بزرگ تر در درون تو به هم پیچیده شده است (وجود انسان، خود جهانی بزرگ است).

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

(۱) زندگی مثل اینکه دقیقه های سریع است. (۲) زندگی مثل اینکه ساعاتی سریع است.

(۳) گویا ساعات زندگی دقیقه هایی است. (۴) گویا زندگی به سرعت می گذرد.

گزینه های ۱ و ۲ و ۳ تشبیه دارد ولی گزینه ۴ تشبیه ندارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه ها:

(۱) لا تجعلی: قرار نده، فعل نهی است چون حرف «نون» از آخر آن حذف شده و در اصل «تجعلین» بوده است.

(۲) لا تصدّق: باور نمی کنی. براساس معنا و قواعد لا نفی است چون آخر فعل ضمه دارد و تغییر نکرده است.

(۳) لا تنظر (نگاه نکن): لا نهی است چون آخر فعل ساکن (مجزوم) شده است.

(۴) لا تعبد (عبادت نکن): لا نهی است چون اگر بعد از ساکن (علامت مجزوم) «ال» باشد آن ساکن برای تلفظ آسان تر به کسره تبدیل می شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «مُبَشِّرًا: مژده دهنده» اسم فاعلی است که حال واقع شده است. تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: «هو محسن» حال است اما حال جمله محسوب می شود. به عبارت دیگر اسم فاعل «محسن» در این جمله، خبر است، نه حال.

گزینه ۲: «مشجعة» حال است که اسم مفعول می باشد.

گزینه ۴: در این گزینه حال نداریم؛ «مُصلِحًا» مفعول برای فعل «زُرْتُ» است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه ۴، «إِنَّ» مناسب است، زیرا بعد از فعل «قال / يقول»، حرف مشبّهه «إِنَّ» به کار می رود، زیرا در واقع در ابتدای جمله استفاده می شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ترجمه عبارت صورت سؤال: «قطعاً انسان عاقل نصیحت های دیگران را می پذیرد ولی کسی که مغرور است از قبولشان خودداری می کند!»

با توجه به ترجمه، به ترتیب باید از «إِنَّ و لكنّ» استفاده شود.

۱۰۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. توجه: مضارع التزامی در موارد زیر وجود دارد:

- الف) فعل شرط
ب) ادات ناصبه + فعل مضارع
ج) فعل امر و نهی غایب و متکلم
د) فعل مضارع + اسم نکره + فعل مضارع
هـ) لیت و لعلّ + فعل مضارع
۳) «إنّ» است و ادات شرط نیست بنابراین مضارع التزامی ندارد. رد سایر گزینه‌ها:
۱) لکی نستمع: تا گوش کنیم.
۲) بعد «لیت» فعل مضارع آمده است: ای کاش به کار ببرد.
۴) لام امر که بر سر متکلم آمده است (لنساعد): باید کمک کنیم.

۱۰۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۱۰۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۱۰۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۱۰۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. زبان‌شناسان مراحل تغییر و تحول زبان‌های ایرانی را از آغاز تاکنون به سه دوره زبان‌های کهن، میانه و نو تقسیم کرده‌اند. فارسی باستان، نیای زبان فارسی امروزی و زبان قوم پارس بوده و در دوره هخامنشی به آن سخن می‌گفته‌اند.

۱۰۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دوران داریوش یکم، اوج شکوه و عظمت معماری ایران است. یکی از ویژگی‌های هنر هخامنشی، طبیعت‌گرایی و استفاده از عناصر موجود در طبیعت مانند حیوانات و گیاهان در آثار هنری‌شان است. (درس ۱۶ ص ۱۴۴ و ۱۴۵)

۱۰۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قدیمی‌ترین بناهای این دوره که آثاری از آن‌ها برجا مانده، در پاسارگاد، نخستین پایتخت هخامنشی برپا شدند. یکی دیگر از ویژگی‌های هنر هخامنشی، طبیعت‌گرایی و استفاده از عناصر موجود در طبیعت مانند حیوانات و گیاهان در آثار هنری‌شان است.

۱۰۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. محمدعلی شاه از امین‌السلطان (که در اروپا بود) برای تصدی منصب نخست وزیری دعوت کرده بود، نه از عین‌الدوله.

۱۰۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آیت‌الله شیخ فضل‌الله نوری، سوءاستفاده از نام آزادی و مشروطه را وسیله ای برای افزایش نفوذ غرب و غرب‌گرایان سکولار در اداره ی کشور می‌دانست.

۱۰۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در آستانه‌ی انعقاد قرارداد ۱۹۱۹ م. دولت ایران از نظر اقتصادی در تنگنای شدیدی قرار داشت و برای تأمین بخش عمده‌ای از مخارج روزمره‌ی خود، به دریافت پول از انگلستان نیاز داشت.

۱۱۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۱۱۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قیام مهدیون در سودان به رهبری مهدی سودانی در مقابل انگلیس و مبارزات مردم الجزایر به فرماندهی امیر عبدالقادر بر ضد ارتش فرانسه نمونه‌هایی از مبارزه مردم در سرزمین‌های مستعمره بود.

۱۱۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مورگان شوستر آمریکایی، با اختیارهای وسیعی که مجلس شورای ملی به او داد، شروع به انجام اصطلاحاتی دامنه‌دار در امور مالی و گمرک‌ها کرد. این اقدام او که سبب منظم شدن دستگاه اقتصادی کشور می‌شد، روس و انگلیس را سخت عصبانی کرد و روسیه طی خطاری به دولت ایران آن‌را تهدید کرد.

۱۱۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. جامعه ملل، پس از جنگ جهانی اول، با طراحی فاتحان جنگ، با عضویت چهل کشور در ژنو سوئیس تأسیس شد.

۱۱۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌های نادرست:

- (۱) صنعت پتروشیمی بعد از نفت و گاز بزرگ‌ترین بخش صنعتی کشور است.
- (۲) صنایع خودروسازی از شاخصه‌های توسعه‌یافتگی کشور است.
- (۴) صنایع مربوط به فلزات اساسی بخش زیادی از صادرات غیرنفتی کشور را پوشش می‌دهد.

۱۱۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن، اعم از طبیعی یا انسانی تعیین می‌شود. پیرانشهر، نقش نظامی و سرعتی، نقش گردشگری دارد.

۱۱۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. افزایش جمعیت سبب شده است که شکل سکونتگاه‌ها به تدریج تغییر یابد. رشد سریع جمعیت از یک سو، بر تعداد جمعیت شهرها افزود و از سوی دیگر با تبدیل نقاط روستایی به شهر (تأسیس شهرداری)، تعداد نقاط شهری را افزایش داده است.

۱۱۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. قدیمی‌ترین سکونتگاه‌ها که در ایران شناخته شده است، سکونتگاه عشایری است. در این شیوه‌ی زندگی سکونت و یک‌جا نشینی دائمی دیده نمی‌شود و عشایر به‌طور مستقیم از منابع طبیعی استفاده می‌کنند. ولی روستائیان به کشاورزی اشتغال دارند. بررسی سایر گزینه‌ها: سایر گزینه‌ها درست هستند.

۱۱۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سفالگری از فعالیت‌های بخش کشاورزی نیست و جزء صنایع دستی است.

۱۱۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. افزایش امنیت و کیفیت آموزش نظامی در کشورمان تحت تأثیر عوامل مختلفی متشکل از جغرافیای طبیعی و انسانی است، به‌طوری که از نظر آب‌وهوا لازم است فعالیت‌های آموزش نظامی، شرایط مطلوبی داشته باشد، یعنی در ماه‌های گرم در شمال و شمال غرب و در دوره سرد سال در سواحل جنوبی و جنوب غرب کشورمان، صورت گیرد. از نظر شرایط جغرافیای جمعیت، لازم است وضعیت هرم سنی به شکلی باشد که در حال حاضر جمعیت بزرگسالان از تعداد جمعیت مناسبی برخوردار باشد و رشد طبیعی جمعیت با نرخ مثبت، همراه باشد و از نظر جغرافیای اقتصادی، وضعیت صنایع دفاعی در شرایط مناسبی باشد، به‌طوری که بخش‌های تحقیق و توسعه، تولید تجهیزات نظامی و تأسیسات از کیفیت بالایی برخوردار باشند. بنابراین گزاره‌های «الف» و «ج» برخلاف گزاره «ب» به‌درستی تنظیم و تدوین شده است. صفحات ۹۴، ۶۹، ۶۵ و ۴۴

۱۲۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- کشتی‌های فله‌بر و کانتینری مهم‌ترین انواع کشتی‌های باربری هستند. (جغرافیای ۳ - درس ۳، ص ۵۳)
- امروزه ایران با در اختیار داشتن بیش از ۱۴۰۰۰ کیلومتر خط لوله‌ی نفت و حدود ۳۸۰۰۰ کیلومتر خطوط لوله‌ی اصلی (فشار قوی) گاز طولانی‌ترین خطوط لوله‌ی نفت و گاز را در میان کشورهای عضو اوپک دارد. (جغرافیای ۳ - درس ۳، ص ۵۸)

۱۲۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

- الف و پ) بیشترین میزان خطوط سریع‌السیار و طولانی‌ترین خط قطار تندروی جهان (پکن - گوانچو به طول ۲۲۹۸ کیلومتر) متعلق به کشور چین است. (جغرافیای ۳ - درس ۳، ص ۴۹)
- ب) مسیر جلفا - تبریز (۱۴۸ کیلومتر) تنها خط برقی کشور است. (جغرافیای ۳ - درس ۳، ص ۵۰)

۱۲۲

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. یکی از مسائل و پدیده‌های معاصر که در اطراف شهرهای بزرگ در نتیجه مشکل کمبود مسکن شکل می‌گیرد، اسکان غیررسمی یا غیرقانونی است. حاشیه‌نشینی و زاغه‌نشینی هر دو جلوه‌هایی از این پدیده است. وقتی مهاجران فقیر به شهرها وارد می‌شوند، با توجه به گران بودن قیمت زمین و خانه در شهر، به طور غیرقانونی مسکن‌هایی موقتی در حاشیه و اطراف شهر می‌سازند. زاغه‌نشینی نیز نوعی اسکان غیررسمی است که علاوه بر حاشیه شهر ممکن است در نقاط مختلف شهر به وجود بیاید. برای مثال، در مادرشهر مانیل در کشور فیلیپین، زاغه‌ها در بخش‌های مختلف شهر پراکنده شده‌اند. در ساخت زاغه‌ها و نواحی حاشیه‌نشین معمولاً از مواد ارزان قیمت مانند ضایعات آهن و حلبی، اتاقل انواع خودرو و چوب و مقوا استفاده می‌شود. زاغه‌ها بسیار کثیف‌اند و امکانات بهداشتی و فاضلاب ندارند. در نواحی حاشیه‌نشین و زاغه‌نشین، میزان جرائم و بزهکاری و انحرافات اجتماعی زیاد است.

۱۲۳

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عبارت‌های الف و ت درست هستند. تشریح عبارت‌های غلط:
(ب) از آن‌جا که حمل‌ونقل نقش مهمی در مکان‌گزینی واحدهای تجاری دارد جغرافیای حمل‌ونقل شاخه‌ای از جغرافیای اقتصادی است.
(پ) جغرافیای حمل‌ونقل به بررسی الگوهای پراکندگی و شیوه‌های حمل‌ونقل و تأثیرات آن‌ها بر محیط به منظور برنامه‌ریزی و مدیریت مطلوب منطقه‌ای می‌پردازد.

۱۲۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۱۲۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

درس ۳ صفحه ۴۹

کشورهای آمریکا، روسیه، چین و هند بیشترین میزان خطوط ریلی را در جهان دارند. ایالات متحده آمریکا دارای گسترده‌ترین و طولانی‌ترین شبکه ریلی در جهان است که ۸۰ درصد آن به حمل بار اختصاص دارد.

۱۲۶

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر هدف از استدلال، غلبه بر دیگران و شکست دادن طرف مقابل باشد، جدل کرده‌ایم. مثلاً وقتی می‌گوییم: «پس زنان هم باید مانند مردان به سربازی بروند...» شخص مقابل را به سکوت وادار کرده‌ایم که نوعی جدلاست. اما وقتی هدف از استدلال، دستیابی به حقیقت باشد، با دلایل منطقی سعی در فهماندن موضوع به طرف مقابل می‌کنیم که به آن برهان می‌گوییم.

۱۲۷

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در صورتی که با بزرگ‌نمایی و بدون ذکر دلیل، سعی در تأیید نظری داشته باشیم یا با کوچک‌نمایی و بدون ذکر دلیل، سعی در مخفی کردن حقیقی داشته باشیم، دچار مغالطه «بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی» شده‌ایم.

۱۲۸

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

این که به خاطر لحظاتی در صف منتظر ماندن، بگوییم همه‌ی عمر نمی‌توانم منتظر باشم، بزرگ‌نمایی است. این که به خاطر لحظاتی معطل شخصی ماندن، بگوییم زیر پام علف سبز شد، بزرگ‌نمایی است.
این که به خاطر یک یا چند دروغ، بگوییم یک‌بار هم نشده که صادقانه حرفی بزنم، کوچک‌نمایی است. این که از زیاد خوابیدن، شخصی خواب می‌ماند، واقعیت است و بزرگ‌نمایی یا کوچک‌نمایی در آن نیست.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۲۹

در مغالطه‌ی مسموم کردن چاه، فرد مغالطه‌گر بدون ذکر دلیل، تنها ویژگی‌های ناشایست و نامناسبی را به یک نظریه یا پیروان آن نسبت می‌دهد تا کسی جرئت نکند به آن نظر توجه کند یا آن را بپذیرد. تندرو یا دیکتاتور بودن، در گزینه‌های ۱ و ۳ قطعاً از ویژگی‌های نامناسبی است که موجب مسموم کردن چاه می‌شود. در گزینه‌ی ۴، داشتن عقل سلیم به قله‌ی هنر موسیقی دانستن شاهکارهای شوبرت متصل شده است. پس اگر کسی شاهکارهای شوبرت را قله‌ی هنر موسیقی نداند، فاقد عقل سلیم است که ویژگی ناشایستی محسوب می‌شود و منجر به مغالطه‌ی مسموم کردن چاه می‌گردد. اما در گزینه‌ی ۲، عالی ندانستن فیلم‌های تارکوفسکی، نشانه‌ی متخصص نبودن در سینما دانسته شده است که صفتی منفی نیست. پس در آن مسموم کردن چاه وجود ندارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ساختار قضایای شرطی منفصل، به صورت «یا ... یا ...» است و این لفظ، نشانه انفصال میان دو طرف قضیه است. ۱۳۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ با کلماتی مواجه هستیم (به سرای جاویدان سفر کردن، بفرمایید، قدم بر چشم گذاشتن، نوش جان کردن) که بار ارزشی مثبت دارند. گزینه‌ی ۳ (قرار گرفتن در جایگاه خود) که در یک دادگاه به کار رفته است، بار ارزشی خنثی دارد. ۱۳۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تفاوت متفکر نقاد و غیرنقاد سه چیز است: ۱- جدی گرفتن فرایند تفکر ۲- توجه آگاهانه به تفکر ۳- پرسیدن سؤالات درست و به جا. ۱۳۲

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر هدف از استدلال برانگیختن و قانع کردن افراد برای انجام دادن عملی یا پذیرش مطلبی باشد، آن را خطابه می‌نامند. چنین روش‌هایی علاوه بر خطابه، شامل تمامی روش‌های اقناعی می‌شود که برخی از آن‌ها در تبلیغات نیز به کار می‌رود. ۱۳۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در شرطی متصل، مقدم مستلزم تالی و تالی تابع مقدم است (نه برعکس). یعنی با وجود مقدم می‌توانیم وجود تالی را نیز نتیجه بگیریم (از وضع مقدم وضع تالی را نتیجه بگیریم) و در صورت نبود تالی نبود مقدم را نیز نتیجه بگیریم (از رفع تالی رفع مقدم را نتیجه بگیریم). اما دو حالت رفع مقدم و وضع تالی مغالطه محسوب می‌شوند. ۱۳۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در مغالطه‌ی تله‌گذاری فرد تلاش می‌کند بدون بررسی موضوع با نسبت دادن یک ویژگی خوب و شایسته به آن امر، آن‌را توجیه کند و برتری دهد. در این جا فروشنده به جای بررسی کیفیت و جنس کالا، این که یکی از بستگانش همان کالا را تهیه کرده، به عنوان یک ویژگی خوب مطرح کرده است که آن کالا را برتری دهد. ۱۳۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۳۶

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۳۷

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در اندیشه‌ی بوعلی سینا روح که جنبه‌ی غیرمادی دارد استعداد کسب اموری از قبیل اخلاق، عشق، نفرت، پرستش و معنویت را دارد و می‌تواند آن‌ها را در خود پدید آورد و با توجه به اینکه روح انسان را بی‌قرار و کوشا می‌داند نمی‌توان گفت که حالت نفس را هموار ثابت فرض کرده است. ۱۳۸

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از نظر سهروردی هستی، «مراتب نور» است. ۱۳۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «ملاصدرا» توانست پیوند مستحکمی میان فلسفه و معرفت وحیانی ایجاد کند. ۱۴۰

۱۴۱) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برای گرایش فطری انسان به خیر و زیبایی مابازائی واقعی وجود دارد.

۱۴۲) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هیوم می‌گوید برهان نظم تنها ناظم جهان را اثبات می‌کند نه یک خالق و واجب‌الوجود بالذات را.

۱۴۳) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. چند خدایی‌های عقیده داشتند که میان خدایان اختلاف و جنگ هم رخ می‌دهد و هر کدام از آن‌ها می‌خواهد بر دیگران چیره شود.

۱۴۴) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۳ مربوط به سخنان کانت در اثبات ضرورت وجود خداوند است.

۱۴۵) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از نظر فارابی، سلسله‌ای از علّت‌ها و معلول‌ها به شرطی که به یک علّت نخستین ختم شوند، وجود خواهند داشت.

۱۴۶) گزینه ۳ درست است. همان‌طور که می‌بینیم در صورت سؤال مانده خالص فرد پس از پرداخت خمس داده شده است، یعنی از کل مانده فرد $\frac{1}{5}$ آن بابت خمس پرداخت شده و $\frac{4}{5}$ آن برابر ۲۸۸ میلیون تومان به خرید سهام برای سال بعد اختصاص یافته است. یعنی:

مانده درآمد	۴	۲۸۸
کل مانده قبل از خمس	۵	x

$$\Rightarrow 4x = (5 \times 288) \Rightarrow x = \frac{1,440}{4} = 360 \text{ میلیون}$$

تومان مانده درآمد قبل از پرداخت خمس

مجموع هزینه‌ها - مانده درآمد قبل از پرداخت خمس = کل درآمد سالانه فرد (الف)

$$= 360 \underbrace{(50 \times 12)}_{600} = 960 \text{ میلیون تومان}$$

$$\text{تومان } 14,400 = \frac{288,000,000 \text{ (کل سرمایه)}}{20,000 \text{ (تعداد سهام)}} \times \text{قیمت اسمی هر ورقه سهام (ب)}$$

$$20,000 = 14,400 + 5,600 = \text{سود هر ورقه} + \text{قیمت اسمی} = \text{قیمت بازاری هر ورقه}$$

$$\text{میلیون تومان } 72 = 360 - 288 = \text{مانده خالص} - \text{مانده درآمد قبل از پرداخت خمس} = \text{خمس سال گذشته (پ)}$$

۱۴۷) گزینه ۳ درست است.

الف) بودجه دولت در واقع یک برنامه یک ساله کوتاه‌مدت در دل برنامه‌های میان‌مدت و بلندمدت است. در حالی که بودجه‌بندی خانوارها معمولاً یک برنامه «ماهانه» است. (نادرست است)

ب) دولت‌ها هم مانند خانواده‌ها در بودجه خود برای انجام وظایف و کارهایشان باید هزینه کنند. (درست است)

پ) دولت‌ها هم مانند خانواده‌ها خرج‌های خود را با توجه به درآمدشان برنامه‌ریزی می‌کنند. (درست است)

ت) دولت در بودجه خود همواره برخی هزینه‌های تکراری مانند پرداخت حقوق کارمندان را دارد که هزینه جاری است. خانواده‌ها هم برخی هزینه‌هایشان مرتباً اتفاق می‌افتد که ثابت نیستند مانند پرداخت قبض آب و برق (درست است)

ث) دولت در زمان کسر بودجه یا هزینه‌ها را کاهش می‌دهد یا از مردم و بانک مرکزی، وام می‌گیرد ولی خانواده‌ها به جز کاهش هزینه‌ها می‌توانند به دنبال ایجاد شغل جدید و فرصت‌ها و منابع درآمد جدید باشند (نادرست است)

همچنین در مراحل «بودجه‌ریزی ماهیانه خانواده» قرض گرفتن توصیه نمی‌شود.

گزینه ۲ درست است. ۱۴۸

- در شرایط تورمی، افراد با خرید طلا می‌توانند ارزش پول خود را حفظ کنند.
- در برخی بانک‌ها به سپرده‌های پس‌انداز سودی نمی‌دهند؛ بلکه به ازای مدت زمان سپرده‌گذاری، برای مشتری امتیاز دریافت وام در نظر می‌گیرند؛ به این بانک‌ها، بانک قرض‌الحسنه می‌گویند.
- ریسک‌پذیری و دریافت سود بالا که می‌تواند قطعی هم نباشد، کلید سرمایه‌گذاری از طریق خرید سهام است.
- شخصی که به سرمایه‌اش برای بلندمدت نیازی ندارد و در حال حاضر با نرخ سود مناسب حساب باز کرده است، خیالش از عدم تغییر نرخ سود راحت است؛ زیرا در بانک سرمایه‌گذاری بلندمدت انجام داده است.

گزینه ۴ درست است. شاخص دهک‌ها را در هر دو کشور و در سال‌های مختلف محاسبه می‌کنیم: ۱۴۹

$$\begin{aligned} \text{کشور A} \left\{ \begin{aligned} ۹۰ \text{ سال} &= \frac{۲۲}{۴} = ۵/۵ \\ ۹۱ \text{ سال} &= \frac{۲۰}{۳} \approx ۶/۶ \\ ۹۳ \text{ سال} &= \frac{۲۴}{۲/۸} \approx ۸/۵ \\ ۹۶ \text{ سال} &= \frac{۲۱}{۲/۴} \approx ۸/۷۵ \end{aligned} \right. \\ \text{کشور B} \left\{ \begin{aligned} ۹۰ \text{ سال} &= \frac{۲۶}{۴} = ۶/۵ \\ ۹۱ \text{ سال} &= \frac{۲۳}{۴/۵} \approx ۵/۱ \\ ۹۳ \text{ سال} &= \frac{۲۱}{۵} = ۴/۲ \\ ۹۴ \text{ سال} &= \frac{۲۲}{۶} \approx ۳/۶ \end{aligned} \right. \end{aligned}$$

در کشور A در طول زمان شاخص دهک‌ها که بیانگر یکی از معیارهای پیشرفت اقتصادی در جوامع است، افزایش یافته در حالی که این روند در کشور B برعکس است و شاخص دهک‌ها کاهش یافته است و از آنجایی که هر چه این عدد کوچک‌تر باشد توزیع درآمد عادلانه‌تر است. بنابراین کشور B در این زمینه موفق عمل کرده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۵۰

- حالت درست گزینه ب) بر اساس گزارش فائو - سازمان خواروبار و کشاورزی ملل متحد - سالیانه $\frac{۱}{۳}$ مواد غذایی دور ریخته می‌شود. حالت درست مورد د) گزارش‌ها نشان می‌دهد که اتلاف مواد غذایی بسیار فراتر از متوسط جهانی است.

$$\text{الف)} \quad \frac{\text{سرمایه اولیه}}{\text{تعداد سهام}} = \frac{۶۰,۰۰۰,۰۰۰}{۳۰۰۰} = ۲۰,۰۰۰$$

$$\text{ب)} \quad \frac{\text{قیمت فروش سهام}}{\text{تعداد سهام}} = \frac{۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰}{۳۰۰۰} = ۸۰,۰۰۰$$

$$\text{ج)} \quad \frac{۱}{۵} \times (\text{خرج سالیانه} - \text{درآمد کل}) = \text{خمس}$$

$$\text{تومان درآمد} = ۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{تومان خرج سالیانه} = ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\Rightarrow \text{تومان} = (۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰) \times \frac{۱}{۵} = ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۱}{۵} = ۱۲,۰۰۰,۰۰۰$$

تذکر: صورت سؤال نسبت به دفترچه کنکور سراسری ۱۴۰۴ ویرایش و اصلاح شد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تولید ناخالصی داخلی (GDP) یعنی مجموع ارزش پولی کالاها و خدمات نهایی که در یک کشور در طول یک دوره زمانی مشخص تولید شده است پس این گزینه از سایر گزینه‌ها درست‌تر می‌باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هر کدام از مراحل را به صورت زیر مشخص می‌کنیم.
تعریف مسئله: سهراب با ۶۰۰ هزار تومان می‌خواهد یک کفش کتانی برای مسابقه دو میدانی هفته آینده بخرد.

فهرست گزینه: رنگ و سایر و شرکت سازنده

تعیین معیارها: خدمات پس از فروش داشته باشد.

ارزیابی: اصلاً ارزیابی انجام شده است.

تصمیم‌گیری: از همان‌جا می‌خرد در واقع تصمیم‌گیری او می‌باشد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۵۴

$$\text{میلیون تومان } ۵۶ = x - (۶ \times ۱۲) \Rightarrow \text{سود} = \text{هزینه} - \text{درآمد}$$

$$\text{میلیون تومان } ۵۶ = ۷۲ - ?$$

$$\text{درآمد } ۱۲۸ = ۵۶ + ۷۲$$

$$\text{میلیون ریال } ۳۵۰ \text{ یا میلیون تومان } ۳۵ = ۲۱ - ۵۶ \Rightarrow \text{پولی که باید خمس دهیم} = \text{مخارج} - \text{سود}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این سؤال فقط قسمت اول و سوم گزینه‌ها اهمیت دارد و نباید به قسمت دوم توجهی شود. قسمت اول دربرگیرنده مفهوم رشد است و فقط مفهوم کمی را در نظر می‌گیرد. قسمت سوم نیز باید به یکی از مفاهیم مربوط به الگوی پیشرفت اسلامی - ایرانی اشاره داشته باشد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۵۶

الف) ابتدا ارزش پولی تولید ناخالص داخلی (GDP) را محاسبه می‌کنیم:

A (میلیارد ۱۰۰) ارزش گندم نیاز به محاسبه ندارد:

$$\text{B (میلیارد ۱۰۰)} = \frac{۲}{۳} \left(\frac{۳}{۲} \times ۱۰۰ \right) = \text{ارزش تولید خارجیان مقیم}$$

در محاسبه GDP استفاده نمی‌شود: E

$$\text{میلیارد دلار } ۴۰۵ = ۱۶۷ + ۱۰۰ + ۱۰۰ + ۳۸ = \text{GDP}$$

$$\text{دلار } ۱۶,۲۰۰ = \frac{\text{GDP}}{\text{جمعیت}} = \frac{۴۰۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰}{۲۵,۰۰۰,۰۰۰}$$

$$\text{میلیارد دلار } ۳۵۵ = ۴۰۵ - ۵۰ \Rightarrow \text{استهلاک} - \text{GDP} = \text{NDP تولید خالص داخلی}$$

$$x_1 = 5 \Rightarrow x_2 = 3 \Rightarrow x_3 = 8 \Rightarrow 3 = \text{سهم دهک چهارم} - \text{سهم دهک ششم (الف)}$$

$$x_8 = 14 \Rightarrow x - 2 = 12 \Rightarrow x = 14 \Rightarrow \text{سهم دهک اول} - \text{سهم دهک هشتم}$$

$$25 = (19 + 14 + 12 + 8 + 8 + 5 + 4 + 3 + 2) - 100 = \text{مجموع دهک‌ها} - 100 = \text{سهم دهک دهم}$$

$$\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{25}{2} = 12.5 \quad \text{شاخص توزیع درآمد در کشور A (ب)}$$

توزیع درآمد در کشور B به دلیل کوچک‌تر بودن شاخص، وضعیت بهتر و عادلانه‌تری دارد.

ج) جمعیت همه دهک‌ها برابر $\frac{1}{10}$ جمعیت کل کشور است؛ یعنی ۵ میلیون نفر.

د) سهم دهک پنجم از درآمد ملی برابر است با:

$$850 \times \frac{8}{100} = 68 \text{ میلیارد دلار}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی عبارات نادرست: ۱۵۸

عبارت اول: پیشرفت اقتصادی خود در گرو پیشرفت خانواده و جامعه است.

عبارت دوم: در خرید مقایسه‌ای، ارزیابی شامل سنجش گزینه‌ها بر اساس معیارهای مختلف که اغلب بر اساس جدول انجام می‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۵۹

$$\text{میلیون تومان } 240 = 20 \times 12 = \text{هزینه‌های سالانه فرد (الف)}$$

$$\text{میلیون تومان } 8/4 = \text{خمس پرداختی}$$

$$\text{هزینه‌های سالانه فرد} - \text{درآمد سالانه} = \frac{1}{5} \times \text{خمس پرداختی}$$

$$8/4 = \frac{1}{5} \times (x - 240) \Rightarrow 42 = x - 240 \Rightarrow x = 42 + 240 = 282 \text{ میلیون تومان}$$

$$\text{هزینه‌های سالانه فرد} - \text{درآمد سالانه} = \text{درآمد مشمول خمس (ب)}$$

$$= 282 - 240 = 42 \text{ میلیون تومان} = 42 \times 10 = 420 \text{ میلیون ریال}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها: ۱۶۰

گزینه ۱: نادرست است - برای کالای گران‌تر و پیچیده‌تر، نیاز بیشتری به خرید هوشمندانه وجود دارد تا گزینه‌های مختلف را قبل از انتخاب با هم مقایسه کنید.

گزینه ۲: نادرست است. در خرید مقایسه‌ای لازم است عوامل مختلفی مانند: ۱- تفاوت در ویژگی‌ها ۲- اندازه‌ها ۳- کیفیت محصول ۴- هویت محصول ۵- عملکرد آن ۶- قیمت ۷- خدمات پس از فروش در نظر گرفته شود.

گزینه ۳: نادرست است. در خرید مقایسه‌ای انتخاب را به گونه‌ای انجام دهید که اقتصاد شما، خانواده و جامعه بیشترین منفعت و کم‌ترین هزینه را ببرد.

گزینه ۴: صحیح است. منظور از خرید مقایسه‌ای: فرایند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه قبل از تصمیم‌گیری برای خرید.

